पञ्च निक्षेपणानि भवन्ति । तद्यथा । फलकं त्र्यष्टकं मुञ्चकलय उदकमञ्जिका शिक्यञ्चेति ॥ सप्त शीतीकरणानि भवन्ति प्रवातस्थापनमुदकप्रक्षेपणं यष्टिकाभ्रामणं व्यजनं वस्त्रोद्धरणं वालुकाप्रक्षेपणं शिक्यावलम्बनञ्चेति

अम्बुकण पु० ६त० । शीकरे जलविन्दौ स्त्रीत्येके । [च ।

अम्बुकण्टक पु० अम्बुनः कण्टकमिव । १कुम्भीरे, २शृङ्गाटके

अम्बुकिरात पु० अम्बुनि किरात इव हिंस्रः । कुम्भीरे ।

अम्बुकीश पु० अम्बुनि कीशः वानर इव । (शुशक) इति ख्याते शिशुमारे जलजन्तुभेदे ।

अम्बुकूर्म्म पु० अम्बुनि कूर्म्म इव । शिशुमारे (शुशक) हेम० ।

अम्बुकेशर पु० अम्बुजातः केशरोऽस्य । छोलङ्गवृक्षे रत्नमा० ।

अम्बुचर त्रि० अम्बुनि चरति चर–ट ७त० । जलचरे हंसादौ स्त्रियां ङीप् । [ख्याते शैवाले ।

अम्बुचामर न० अम्बुनि चामरमिव । (सेओयाला) इति

अम्बुचारिन् त्रि० अम्बुनि चरति चर–णिनि ७त० । जलचरे हंसादौ स्त्रियां ङीप् । "लूताहिसरटानाञ्च तिरश्चां चाम्बुचारिणाम्" मनुः ।

अम्बुज न० अम्बुनि जायते जन+ड । १पद्मे २सारसपक्षिणि । ३चन्द्रे ४कर्पूरे ५हिजल् इति ख्याते वृक्षे च पु० । ६शङ्खे पु०न० । ७वज्रे च । वज्रस्य जलदप्रभवत्वात्तथात्वम् । "चापं पाशाम्बुजसरसिजान्यङ्कुशं पुष्पवाणमिति"-ऽभुवनेश्वरीध्याने अम्बुजं पद्मं नतु शङ्खमिति तन्त्रसारोक्तेः अस्य शङ्खवाचकतापीति ज्ञायते ।

अम्बुजन्मन् न० अम्बुनो जन्मास्य जन्मोत्तरपदत्वाद्व्यधिकरणो बहुव्रीहिः । १पद्मे २सारसविहङ्गे ३शङ्खे पु०च ।

अम्बुजासना स्त्री अम्बुजमासनम् यस्याः । १लक्ष्म्याम् । २जलोद्भवे त्रि० । [याम् अच् । शैवाले (सेओयाला) ।

अम्बुताल पु० अम्बुनि तालयति प्रतितिष्ठति चु० तल–प्रतिष्ठा-

अम्बुद पु० अम्बु ददाति दा–क । १मेघे, "नवाम्बुदश्यामवपुर्न्यविक्षत" माघः "नवाम्बुदानीकमुहूर्त्तलाञ्छने" "स्वतश्च्युतं वह्निमिवाद्भिरम्बुदः" इति च रघुः । २मुस्तके च ।

अम्बुधर पु० अम्बूनि धरति धृ–अच् । १मेघे "शरत्प्रमृष्टाम्बुधरोपरोधः" रघुः "अशनेरमृतस्य चोभयोर्वशिनश्चाम्बुधराश्च योनयः" कुमा० । २मुस्तके च ।

अम्बुधि पु० अम्बूनि धीयन्तेऽत्र धा–आधारे कि । १समुद्रे । "रत्नावलीरम्बुधिराबबन्ध" माघः २उदकाधारे घटादौ अम्बुधिर्घटः सि०कौ० । ३चतुःसंख्यान्विते च ।

अम्बुधिप्रसवा स्त्री अम्बुधिमिव प्रचुररसं प्रसूते प्र+सू–अच् । १घृतकुमार्य्याम् ।

अम्बुनिधि अम्बूनि निधीयन्तेऽस्मिन् अम्बु+नि+धा–आधारे कि । समुद्रे । "देवासुरैरमृतमम्बुनिधिर्ममन्थे" किरा० । "ये पक्षिणः प्रथममम्बुनिधिं गतास्ते" माघः ।

अम्बुप पु अम्बूनि पाति पिबति वा पा–रक्षणे–पाने वा क । १जलेश्वरे वरुणे "रक्षोऽम्बुपानिलशशीशपुराणि चाष्टौ" सि०शि० । २समुद्रे च ३जलपायिनि त्रि० ।

अम्बुपत्रा स्त्री अम्बूनि पत्रे यस्याः । उच्चटावृत्ते । अम्बुयुक्तं पत्रमस्याः गौरा० ङीष् । अम्बुपत्रीत्यप्यत्र ।

अम्बुप्रसाद पु० अम्बूनि प्रसादयति प्र+सद–णिच्–अण् उप०स० । कतककवृक्षे (निर्माल्यि) ।

अम्बुप्रसादन न० अम्बूनि प्रसादयति प्र+सद+णिच्–ल्यु ६त० । कतकतफले "फलं कतकवृक्षस्य यद्यम्बुप्रसादनम्" मनुः । जलप्रसादकारके त्रि० तानि ३३०पृष्ठे दृश्यानि ।

अम्बुभृत् पु० अम्बु बिभर्त्ति–भृ–क्विप् ६त० । १मेघे २मुस्तके ३समुद्रे च । ४जलाधारमात्रे त्रि० ।

अम्बुमत् त्रि० अम्बूनि बाहुल्येन सन्त्यस्मिन् । १बहूदके देशादौ स्त्रियां ङीप् । सा च २नदीभेदे । "ततोऽम्बुमत्या धर्मज्ञ ! सुतीर्थञ्चाप्यनुत्तमम् भा०व०प० ।

अम्बुमात्रज पु० अम्बुमात्रे अल्पजले जायते जन–ड ७त० । शम्बूके, (शामुक) हेम० । [२मुस्तके च ।

अम्बुमुच् पु० अम्बूनि मुञ्चति मुच–क्विप् ६त० । १मेघे

अम्बुर पु० अम्ब–बा०उरन् । द्वाराधःकाष्ठे (गोवराट)हेम०

अम्बुराशि पु० अम्बूनां राशयो यत्र । समुद्रे । "नैतन्नभोमण्डलमम्बुराशिः" सा०द० "अभूतपूर्व्वां रुचमम्बुराशेः" माघः "शापं दधज्ज्वलनमौर्वमिवाम्बुराशिः" रघुः ।

अम्बुरुह् न० अम्बुनि रोहति रुह–क्विप् ७त० १ पद्मे "विसृत्वरैरम्बुरुहां रजोभिः" माघः । २सारसविहगे च

अम्बुरुह पु० अम्बुनि–रोहति रुह–क ७त० । १ पद्मे । "द्रक्ष्यथाम्बुरुहं दिव्यं गोशृङ्गं नाम पर्वतम्" । "नदीं गोदावरीं चैव प्रसन्नाम्बुरुहां तत" इति च रामा० । अम्बुरुहं पद्ममिव पुष्पमस्याः अर्श०अच् । स्थल पद्मिन्यां स्त्री

अम्बुरुहिणी स्त्री अम्बुरुहाणां समूहः सन्निकृष्टदेशोवा इनि । १ पद्मसमूहे २ पद्मलतायाञ्च । [रसे च ।

अम्बुरोहिन् न०अम्बुनि रोहति रुह–णिनि । १पद्मे २सा-

अम्बुवाची स्त्री अम्बु तद्वर्षणं वाचयति सूचयति वच-णिच्–अण् उप०स०ङीप् । आर्द्राद्यपादस्थरविकालिकभूमौ "आर्द्राद्यादि